

TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA: W. N. REIVO, LAURI MOILANEN, ADOLPH SALMI, K. E. HEIKKINEN, A. N. KOSKELA.

TOVERI

(THE COMRADE) The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.

Subscription Rates: In the United States and Canada One year, \$4.00 Six months, \$2.25 Three months, \$1.35 One month, .75

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TIILAUHINNAT Yhdysvalloissa ja Canadassa: Yksi vuosikerta, \$4.00 6 kuukautta, \$2.25 3 kuukautta, \$1.35 1 kuukausi, .75

Ilmoitushinta 40c palstatuulta. Kuolessa-ilmotukset \$1.50 kerta ja muistovarsilla \$2.00 kerta. Keskustelu, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, haluttuunotto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimis-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Seisovaa ilmoitusta sovitukseen mukaan. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa seurata mukana. Englanninkielistä suomenaattina vapaasti.

Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane katujen kulmassa. Telefoni: konttori 365, toimitus 432.

Se toinen kahlevyö

Vain muutamia päiviä on kulunut siitä kun tämän maan työväestö asetti tietämättään itsensä jalkarautoihin, mutta nyt jo lisätään taakkaa. Työntantajilla on eräänlainen suunnitelma jonka kautta koetetaan saada työläisiltä useita biljoonia dollareita eräänlaisia työläisvastaista tarkoituksia varten, ja mikäli suunnitelmista pääsee selville, ajottava suurin osa työläisistä pakottaa siihenkin. Ei ehkä varsinaisen linna-tuomion uhalla, kuten äskettäin, vaan näkätapaalpen pelotuksella. Ja niin paljon kuin nykyisin onkin työväestöstä muka puutetta, täytyy järjestymättömän ja luokkatiedottoman työväestön sittekin alistua, sillä sama ehto kohottaa sitä kaikkialla.

Pitäisihän jokaisella sentään olla oikeus määrätä ansaitsemiansa rahojen ylitse, mutta niin ei ole. Työläisille asetetaan ehdot millä ensinkään sallitaan ansaita nukkuaan toimeentuloonkaan tarvittavat varat ja niihin ehtoihin ajetaan laajoissa piireissä sisällyttää eräänlainen lainasopimus, joka merkitsee sitä, että työläisten täytyy tinkiä omista vaatimuksistaan ja ajuttaa vielä rahallisehdistik oman luokkansa si-tomista. Olisi sentään odottanut, että yhteinen vaara saisi tämän maan

työväestön siinä määrässä val-veille, että se ei alistuisi kaikkein mielivaltaisimpiin suunnitelmiin, mutta siten ei käynyt, ja valitettavasti on siten laita, että se vielä rientää jalkarautoissaan maksamaan oman kahlehtimiseensa kustannukset omista kipeästi tarvitsemistaan käyttövä-roista.

Kun uniot rientävät etupäässä "sijoittamaan" rahojaan tähän kahlehtimisasiin, niin miten toivottomalle tuntuukaan silloin yksiyttömien asema! Ei tarvinne kuitenkin kulua pitkää aikaa, ennen kun uniotkin huomaavat, että taistelurahastoa tarvittaessa ei "vapauslaina" olekaan käytettävissä. Mutta silloin on herääminen valitettavasti myöhäistä. Kuinka raskaasta ovatkaan työ-läiset koonneet ne dollarit, jotka unioitten johtajisto aivan ajat-telematta sijoittaa voimakkaam-min vihollisensa: imperialismiin taistelurahastoon!

Niin järjestämälle kuin tun-tuikin ajatus siitä, että työväestö millään tavalla toimii yhteyses-sä riistäänsä kanssa, täytyy jokaisesta hiukankaan ajattele-vasta tuntua kokonaan käsittä-mättömältä se, että työväenjär-jestö sijoittaa rahojaan katke-riimman vihollisensa taistelura-hastoon, siihen rahastoon jolla kytketään juuri se sama järjestö joka rahatkkin lainasi.

Mitä ajattelisimmekaan Eng-lannista, jos se olisi antanut Sak-salle sotalainan? Mutta juuri sama suhde vallitsee union ja eräänlaisen lainan välillä, joka on tietojen mukaan äskettäin tehty.

Sellaista menettelyä ei enää voi olla arvosteluttama. Mutta huolimatta siitä, miten jotkut gomperismin vanavedes-sä keljuivat unioitten johtomie-hit tekevät, ei unioitten jäsenis-töllä ole kuitenkaan yksityisinä mitään pakkoa alistua seura-maan sellaista esimerkkiä, vaik-kapa sitä työntantajien taholta koetettaisiin toteuttaa. Olisi saattava aikaan sellaisia päätök-siä, että yksityisiä ei voida pak-kottaa lainailemaan rahojaan el-leväit itse siihen halua.

Työväestölle on selitetty, mi-ten voimakas ase on verojen kieltämisekkuudessa, mutta se ei ole sitä käsittänyt. Se ei osaa käyttää edes omia nukkujoa käyt-täväraan itse, vaan sijoittaa nekin vihollisensa taistelurahas-toon. Kun joku tulee ja selittää, että lainaamalla viisikymmentä dollaria "verovapaasti" tekee suuren palveluksen ei ainoastaan itselleen, vaan vieläpä koko su-

kupuunsa tuleville haaroillekin koskaan liioja varojaan työläis-tensä järjestön lakkorahastoon? Ei koskaan. Mutta työläiset ovat kyllin narreja tehdäksään kuitenkin siten.

Mutta sellaisenkin menettelyn arvostelu voi näyttää liialliselta oikeaoppisuudelta.

MAAILMANKATSOMUKSIA

Sinekö päin siis kuit-tenkin?

Jotakin päiviä sitte ilmoitti kir-Joenvahtajamme Fort Braggista, Cal., että sinne tulleen tiedonannon mu-kaan on Californian sosialistipuolueen perustuslaki tulut hyväksytyk-sä n.s. enemmistöehdotus, jossa oli karsittuna tarkoin pois kaikki sellai-nen mikä olisi pitänyt puolueen työ-väestön luokkapuoleena.

Olemme jo ennen selittäneet, että jos enemmistön esitys hyväksytään, niin lakkaa Californian sosialistipuolueen olemassa olosta työväestön luokkapuo-lue ja muuttuu merkityksettömäksi reformipuolueeksi, jolla virkamäkiläi-set porvaripoliittikoitsijat onkivat vir-kapaikalla. Nykyisessä tilanteessa ei olisi toki sellaista odottanut, mut-ta nähtävästi uutinen on totta, vaik-kapa Californian puoluesihteri Wil-liams ei olekaan suvainnut siitä il-mottaa tänne.

Mitä tekevät Californian sosialistit nyt, kun heillä vietiin puolueensa? Emme ole olleet tilaisuudessa sa-maan tietää, mutta mitä heidän olisi tehtävä, siitä ei meillä ole epäilystä: heidän olisi perustettava sosialistipuolue, joka avoimesti tunnustaisi o-levansa työväestön luokkapuole.

Odotamme mille kannalle Califor-nian suomalaisten osastojen neuvot-telukokous asettuu tässä kysymyk-sessä.

Venäläiset merisotilaat suomalaisista kapi-talisteista

Helsingissä ilmestyvä venäläisten merisotilaiden sosialidemokraattinen lehti "Volga" kirjoittaa: Suomalaiset tehtailijat ovat koko sodan aikana hankkineet sotilaslait-oksien avulla suurenmoisia voittoa. He ovat hämähäkkejä, jotka ovat imeneet mehua suomalaisista työläi-sistä ja yhdessä muitten kaarten ka-pitalistien avulla koonneet kultasa-ta taistelukentillä vuodatetusta so-tilasten verestä: he tahtovat yhä e-delleenkin pitää käsiään työväen-luokkaa ja imeä siitä sen voimia.

Vallankumouksen saakka suojeli heidän verkkoaan Venäjän hallitus. Yhdessä tämän katalan koplan ku-lustumisen kanssa murtoi kapitalis-tienkin voima.

Nyt ovat hämähäkit taas herän-neet ja kutovat omaa myrkyllistä verkkoaan. Lopettavat ampumava-rojen valmistamisen ja sihisevät työ-täväki eli taldo työskennellä maan-puolustusta varten. Pakottavat työ-läisiä työskentelemään 12 tuntia ja

neille feodaalikaikisille valtioliis-ille käsitteille, että ovat saily-neet parhaiten Keski-Euroopassa. Ja samoin olisi asevelvollisuus-pakon asettaminen Canadiana nyt kansanvaltaiseksi kannelle voitto saomille turmiollisille ja taantu-muksellisille valtioliisille käsit-teille; se olisi uusi voitto käitelle sille, jonka puolesta ne pal-jon vihaut hummit niin raivo-kaasti tappelivat. Pakollisen asevelvollisuuden asettaminen näihin saakka kansanvaltaisella Yhdysvaltain kannelle oli niinkään huomattava voitto samalle asialle. Yritys asettaa sama hä-päli Australiain kannelle tuli on-neksi estetyksi, se oli kansan-valtaisuuden ja vapauden voitto. Mutta se voitto saavutettiin kan-san ponnistuksilla eikä "kaup-pavahokuntien", "kauppakama-rien", "ministeriöliittojen", tai muiden samanlaisten suulaitten itseään ilmoittelevien patriootti-ien kokoomusten kautta, jotka kaikki ovat yksimielisiä siitä, että pakollinen asevelvollisuus olisi asetettava toisten niskoille. Ta-vallinen kansa niin Canadassa kuin missäkin maissa, se joukko joka muodostuu todellisista kansanvaltaisuuden kannattajista ja vapauden ja ihmillisyyden edistykseen esitaistelijoista, se joukko joka uskaltaa asettaa so-dan ja taantumuksen petomaisen teeskentelyn välittesäkin puol-tamaan väikesti saavutettuja oi-keuksiaan, on ainoa joukko jon-ka osalle ei voida asettaa syy-tettä sakalaismielisyysestä."

Mutta sittemmin on meillä ollut ilo huomata sihteri Lansingin pää-seen selville tästä juonittelusta ja, kuten Washingtonista hilljattain saa-puneet sanomat kertovat, "paheksu-neen lausuntoa, jonka eräs William English Wallingin, Charles Edward Russelin ja Ernest Poolen johtama sosialistiryhmä julkaisi, jossa hyö-kättiin Tukholman rauhankonferen-sis-suunnitelman ja sen kannattajien kimppuun." "Minä en ymmärrä", kerrotaan Mr. Lansingin edelleen ga-noneen, "että tuota lausuntoa voitai-siin millään puolustaa."

Epä tietenkään, Mr. Lansing. Te olette vain saaneet väärää tietoja, kun ette lue Call'ia säännöllisesti. Elihan siitä ole kuin muuan päivä, kun me sanolimme vallaan toimitus-sivulla, että ellei hallitus olisi niin heidän pujahtavinaan, niin se raa-haisi nämä veivot telkien taa petok-selliseen esiintymisest.

Tietysti te olette juontuneet val-heilleen uskotteluun uhriksi, Mr. Lansing. Mutta me olemme iloiset saadessamme nähdä, että olette vii-doin päässeet selville näistä veijari-maisista hälyyttäjistä ja hyljännyt heidät. He tarkoittivat hyvää, tietenk-in, mutta katsokaas, heidän tieto-varansa ovat ylen vähäiset, joten te, herra, voitte antaa heille anteek-si, sillä he eivät tiedä mitä he te-kevät — tai tekevät — tai mistä he puhuvat."

Ja koska te, herra sihteri, näy-tätte vieläkin olevan siinä harha-käsityksessä, että he ovat socialis-teja, niin me katsomme ei vähem-mäksi kuin isänmaalliseksi velvolli-suudeksemme valistaa teitä tässä su-teessa. He eivät ole. Ainakaan kaksi tai kolme niistä, jotka te olette maininneet, eivät ole. Mr. Walling ei ole ollut sosialistipuolueen jäsen monene vuoteen, eikä hän edusta kerrassaan mitään, mitä puolue tee-kee, haluaa tai vaatii. Hän on ni-mittinyt itsensä puolueemme ulko-puoliseksi arvostelijaksi, ja on koet-tanut kuljettaa meitä omaa tietään mutta me emme ota taipuaksemme. Mr. Poole on demokraatti ja äänesti Wilsonia viime vaaleissa. Mr. Russell ehkä on jonkunlainen sosialisti, mut-ta suurin osa hänen sosialistisu-destaan hallitui hänen akselsella vierailullaan "jossakin Ranskassa". He kaikki tarkoittavat hyvää, herra sihteri, mutta... Niin, tiedättehän.

He eivät tottaankaan tahdo vaikeut-ta hallituksen toimia; he luulevat miesparat, että he koettavat auttaa hallitusta. Ja on todellakin kovin ikävä, että he ovat saaneet väärin-käyttää luottamustamme, esiintymällä sosialismin naamilla. Mutta on tie-tenkin varsin löyhäottavaa kuulla, että te olette loputtakin huomauttanut heidän hurjat lausuntonsa kokonaan pe-rättömsiksi ja olette siten ilmoittaneet yllytyksell.

Vielä eräs selkeä, Mr. Lansing. Kun te annoitte tuota "puljuttua" paljastavan lausuntonne, te pyysitte sanomalehditön antamaan sille mah-dollisimman paljon julkisuutta. Mut-ta sanomalehdistö ei ole tehnyt niin. Mr. Lansing. Uselmat lehdistä ei-vät ole maininneet siitä lainkaan. Tietysti ne eivät ole tahtoneet vai-keuttaa hallituksen toimia, mutta pa-remminkin vaikeuttaa meidän toimi-

Terveisiä valtiotie-terille

Me sosialistit vakuutamme totises-ti, ettei meillä ole eikä ole koskaan ollut aikomusta "vaikuttaa hallituk-sen toimia" näinä kovan koettele-muksen aikoina. Päinvastoin, pää-määränämme on ollut niiden helpot-taminen, jotta kaikki kävisi hyvin ja että tasavalta säilyisi raurolta, ikävyyksiltä ja pyrkimykseltä mah-dollisella epäonnistumisella.

On kuitenkin joitakin sosialisteiksi itseään nimittäviä henkilöitä, jotka ovat olleet kylliksi häikäilemättömiä tehdäksään niin; ja ovat he vaivan-neet valtiotiehteri Lansingin korvia tarinoilla, että sosialistipuolueen jä-senet täällä koettaisivat saattaa hal-lituksemme huonoon huutoon vastus-tamalla Mr. Eilhu Roofin lähettä-mistä Venäjälle ja puolustamalla eri-koisrauhan sosialistista tuon maan ja Saksan välille, käyttäen tätä vii-memainittua tarkotusta varten social-istien kansainvälistä konferenssia, joka ajetaan pitää Tukholmassa.

He jo onnistuivatkin niin paljon, että Lansingin tavannukainen tyy-neys-tuli melkoisesti järkytetyksi näillä juorunmännin jutuilta, ja hän meni vuorostaan niin pitkälle, että julkaisi puolivirallisen tiedonannon, ilmoittaen pitävänsä meitä silmillä ja uhaten näyttäjä meille huulia, jos me uskalsimme antautua tuollaiseen touhuun. Se oli ikävä isku ja kuten me kaikki tiedämme, aivan syyttö-mästi annettu.

Seattlelle on laskettu enemmän asukkaita kuin kaupungissa on ollut.

Buttessa nyt rauhallista. 65 van-gittu ennen.

Butte, Mont., 6 p. kesäk. — Sotaväki tänään aamulla päi-vän valjesta vetäytyi kaduilta vartiopalveluksesta pois. Kut-suntakirjoituksen yhteydessä ta-pahuneissa rettelöissä vangittiin kaikkiaan 65 henkilöä, joista 15 ennen registreerauspäivän aamua.

Maanantai-iltana (t. k. 4 p.) levitettiin kaupungilla kirjeen malliin taitettuja joko mimeo-graafia monistettuja taikka suo-rastaan vaan kirjoituskoneella kirjoitettuja lehtisiä, joissa va-retettiin ketään "menemästä kut-suntakirjoitukseen. Kirjeissä syytettiin Englantia siitä, ettei se ollut antanut Irlannille va-pautta ja Amerikan kapitaliste-ja siitä, että olivat syösseet maan sotaan sekä mainittuina vielä, että englantilaiset tahtoivat or-juuttaa Venäjänkin kansan.

Kun näitä kirjeitä alettiin le-vittää talosta taloon saapui pian patrioottisista asukkaista telefo-nitietoja poliisiasemalle ja poliis-iitti määrättiin vangitsemaan kiel-letyn kirjallisuuden levittäjä, mutta poliisit eivät kuitenkaan saaneet käsiinsä muita kuin joi-takin.

Menderville kadulla levitti ase-velvollisuus-vastaisia kirjeitä kaksi miestä ja nainen automobi-ilin kanssa. Toinen miehistä ajoi automobiilia kun toinen heistä kuljetti kirjeitä sivukaduil-le ja nainen vei samallaista ka-dun varrella olevien talojen o-vien eteen. Kirjeitä levitellyt mies Otto Heinze tuli vangitktti kun taas mies automobiilissa pääsi pakoon vieden naisen kera-laan.

Toinen joukkue oli automobiil-liseen levittämisen kaupungin yli suoritetktti siten klo 8 ja 9 välillä ehken hiukan enemmänä kuin puolen tunnin ajassa.

Kun poliisiasemalla Front Streetille ajava automobiili sat-tumalta tuli ajamaan South Buttessa kiellettyä kirjallisuutta levittäneen automobiilin jälestä, kielletyissä hommissa olleet luul-len olevansa takaa-ajettuina al-koivat ajaa hurjaa vauhtia pa-koon pitkin Utah avenuetta. Kun poliisijoukkue havaitsi tämän a-lettiin epäillä pakenijoita jonkin-laisiksi rikkojiksi ja heitä alet-tiin ajamaan takaa kiihkeästi. Rautatieaseman lähellä näytti takaa-ajettujen kiinnijoutumisen varmalta kun rautatien ylikäyt-vän sulki juuri läheviään rahti-junan edestä vauhtimies, mutta pakenevat eivät välittäneet ka-dun sulkupoimasta vaan ajoivat kiivasta vauhtia yli rautatien kun takaa-ajavan poliisijoukon täytyi odottaa junan ohimenoa ja antaa

Seattlessa "registeröinyt" aino-astaan puolet arvioidusta määrästä.

Seattle, Wash., 6 p. kesäk. — Eilen Seattlessa kutsuntakirjoit-tuksessa "registeröityjen" ase-velvollisuus-jäissä olevien mies-ten lukumäärä nousee yhteensä 25,924, ollen summa vajaa puo-let siitä minkä Yhdysvaltain hal-litusvirasto on arvioinut Seatt-lessa olevan asevelvollisuus-jäs-sä olevia miehiä. Edellyttäen, että "registreeraus" koko valtiot-sa olisi mennyt samoin kuin Se-attlessa, tuskin registreerautuneit-ten lukumäärä nousisi yli 150,000-kun hallitus on arvioinut valti-ossa registreerattaviksi olevan 212,000. Hallituksen arviot o-vat lasketut jälkiluvun mukaan ja sängen yleisesti on ollut val-lalla käsitys, että väenlaskussa

pa suurlakollakin jos sellainen käy välttämättömäksi: "Siihen nähden että Canadian hallitus suunnittelee pakollista asevelvollisuutta, ja "siihen nähden että sellainen laki, jos se tulisi hyväksytyksi, uhraisi ei ainoastaan työläiset vastoin heidän tahtoaan, mutta tekisi mitättömäksi kaikki ne suojelussäädökset joita järjesty-neen työväestön on onnintuon-pakottaa työntantajiaan, ja ra-joitattaisi vähimpään kaikki ne oi-keudet jotka yleisesti ovat oleete-tu olevan voimassa, senvuoksi

"olkoon päätetty, että tämä Työväenliitton Keskushallinto selittävä aikovansa vastustaa sel-laisen lain laatimista kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla, sekä

"että toimeenpaneva neuvosto kutsuu kokoon Vancouverin työ-läisten yleisen joukkokokouksen niin pian kuin mahdollista, sekä "että B. C. Federation of La-borin toimeenpaneva valiokunta alistaa yleisääneystyksellä päät-täväksi kysymyksen yleislakon julistamisesta tässä maanunassa niin pian kuin minkäänlainen pa-kollinen asevelvollisuuslaki laa-ditaan."

Pakollisen sotapalveluksen voi-maansaattamista tarkottavien hankkeiden johdosta on Canadian sosialidemokratisen puolueen toi-meenpaneva komitea julaisut seuraavan julistuksen: "Siihen katsoen, että Bordenin hallitus puuhailee yleistä ase-velvollisuutta, me Canadian so-sialidemokratisen puolueen toi-meenpanevan komitean jäsenet täten lausumme mielipiteemme sanotun lainlaadintahankkeen suhteen.

Järjestömme asioita

S. S. OSASTOILLE New Castlen, Pa., s. s. osaston myyjäiset ovat kesäkuun 23 p. Tiili-tykset ja kannat lipusta ovat lähe-tettävät kesäkuun 15 päivään mennessä osotteella: S. s. o:n myyjäis-toimikunta, Lbx 575, New Castle, Pa. Voitot lähetetään heti myyjäisten jälkeeen osastolle, jotka jakavat ne omistajille. Toivomme pikaista toi-mintaa, sillä voittoa emme voi enää laittaa jälkeen 15 päivän lähetetyille lipuille.

New Castlen, Pa., s. s. osaston myyjäistoimikunnan puolesta: Carl A. Virta.

Yleisiä uutisia

MILJOONA MIESTÄ "NOS-TETAAN" ENSIMÄISESSÄ KUTSUNNASSA

(Jatkoa ensimmäisestä sivulta)

Seattlessa "registeröinyt" aino-astaan puolet arvioidusta määrästä.

Seattle, Wash., 6 p. kesäk. — Eilen Seattlessa kutsuntakirjoit-tuksessa "registeröityjen" ase-velvollisuus-jäissä olevien mies-ten lukumäärä nousee yhteensä 25,924, ollen summa vajaa puo-let siitä minkä Yhdysvaltain hal-litusvirasto on arvioinut Seatt-lessa olevan asevelvollisuus-jäs-sä olevia miehiä. Edellyttäen, että "registreeraus" koko valtiot-sa olisi mennyt samoin kuin Se-attlessa, tuskin registreerautuneit-ten lukumäärä nousisi yli 150,000-kun hallitus on arvioinut valti-ossa registreerattaviksi olevan 212,000. Hallituksen arviot o-vat lasketut jälkiluvun mukaan ja sängen yleisesti on ollut val-lalla käsitys, että väenlaskussa

pa suurlakollakin jos sellainen käy välttämättömäksi: "Siihen nähden että Canadian hallitus suunnittelee pakollista asevelvollisuutta, ja "siihen nähden että sellainen laki, jos se tulisi hyväksytyksi, uhraisi ei ainoastaan työläiset vastoin heidän tahtoaan, mutta tekisi mitättömäksi kaikki ne suojelussäädökset joita järjesty-neen työväestön on onnintuon-pakottaa työntantajiaan, ja ra-joitattaisi vähimpään kaikki ne oi-keudet jotka yleisesti ovat oleete-tu olevan voimassa, senvuoksi

"olkoon päätetty, että tämä Työväenliitton Keskushallinto selittävä aikovansa vastustaa sel-laisen lain laatimista kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla, sekä

"että toimeenpaneva neuvosto kutsuu kokoon Vancouverin työ-läisten yleisen joukkokokouksen niin pian kuin mahdollista, sekä "että B. C. Federation of La-borin toimeenpaneva valiokunta alistaa yleisääneystyksellä päät-täväksi kysymyksen yleislakon julistamisesta tässä maanunassa niin pian kuin minkäänlainen pa-kollinen asevelvollisuuslaki laa-ditaan."

Pakollisen sotapalveluksen voi-maansaattamista tarkottavien hankkeiden johdosta on Canadian sosialidemokratisen puolueen toi-meenpaneva komitea julaisut seuraavan julistuksen: "Siihen katsoen, että Bordenin hallitus puuhailee yleistä ase-velvollisuutta, me Canadian so-sialidemokratisen puolueen toi-meenpanevan komitean jäsenet täten lausumme mielipiteemme sanotun lainlaadintahankkeen suhteen.

Väitämme: — Että kansanval-

Canadian järjestynyt työväestö ja asevel-vollisuus pakko

Kuten tunnettua, uhkaa Cana-danakin työväestöä sama milita-ristinen kirous kuin täälläläis-täkin. Ja kun täälläkin työväes-tö ei ole käynyt panemaan tik-kuu ristiin oikeuksiansa turvaa-miseksi, lukuunottamatta social-istipuolueen sotavastaista julis-tusta, niin on mielenkiintoista nähdä millä tavalla Canadian unionistit tulevat suhtautumaan asevelvollisuuspakkoon jos sel-laista siellä aletaan toteuttaa.

Kaikesta päättäen ei sikäläisellä työväestöllä ole "liioja" rahoja" joita sijoitettaisi työvä-enluokan kahlehtien lujittamiseen, kuten täällä on tehty.

Otamme tähän otteita Länsi-Canadian unionistien äänenkan-nattajasta, The British Colum-bia Federationistista, koska niis-sä kuvastuu niin selvästi Cana-dan työväestön mieliala milita-rismikysymyksessä. Mainitussa lehdessä kirjoittaa B. C. Fed-eration of Labor sihteri-rahaston-hoitaja A. S. Wells seuraavaa: "Päivän kysymyksenä on, tu-leeko Canadassakin voimaan ase-velvollisuuspakko? Saarnatuoli-t ja sanomalehdistö, poliittikoitsijat ja muut valtaloukan asioimistot vaativat äänekkäästi pakollisen asevelvollisuuden käytäntönot-tamista. Toisaalla on järjesty-nyt työväestö yleisen edustajako-kouksensa, maakuntajärjestöjen-sä, paikallisten keskushallinto-jensa kautta väärinymmärtä-mättömästi selittänyt vastustava-n maan ihmisvoiman alistamista militaristiseen tai tuotannolliseen pakkopalvelukseen.

"Sanomalehdistö on selittänyt

järjestyneen työväestön vastuk-sen olevan ainoastaan muutamien yksityisten tyhjää kiikhoilua, jo-ta Yhdysvaltain puolella olevat vihollisissa syntyneet agitatorit pitävät yllä. Onko sellai-nen lausunto totta tai ei, ei lii-kuuta meitä. Tosiasia on, että järjestynyt työväenliike vastus-ta minkään sellaisen militaris-tisen järjestelmän käytäntönot-tamista tässä maassa joka val-litse Saksassa tai missä muus-sa maassa hyvänsä joiden sotilas-mahti perustuu pakolliseen ase-velvollisuuteen.

"Mutta kun näille ihmisvoiman pakkopalveluksen suulaimmille vaatioille huomautetaan omai-suuden pakkoluovuttamisesta, niin tuomitsevat he heti ankaras-ti valtion sekaantumisen yksi-tyisten asiisiin, mitä hyvänsä ne lienevätäkään.

"Canada, samoin kuin kaikki muutkin nykyiseen sotaan se-kaantuneet maat, syöstiin sotaan ilman että olisi ollenkaan tiedus-teltu kansan mielipidettä.

"Liittolaisvaltojen sotamotto-nan on "kansanvaltaisuus", mutta kuitenkin on kansanvaltaisuus viimeinen keino johon asioiden järjestämisessä sodan aikana tur-vaudutaan.

"Meidän tehtävämme ei ole halveksia niitä jotka ovat antau-tuneet taistelun liittolaisten puolesta, emmekä me tuomitse niitäkään jotka taistelevat vakau-muksiansa puolesta. Mutta mei-dän vakauksiemme mukaan uh-kaa asevelvollisuuspakko kanso-jen vapauksia ja siitä syyssä tu-leva järjestynyt työväestö taiste-lemaan siitä vastaan viimeiseen saakka.

neet niihin menettelytapoihin jo-ta käytetään vallassaolijain ta-holta aina silloin kun valtalou-kan suunnitelmaa vastustetaan.

"Canadian Trades and Labor Congress (Unioitten edustajako-kous) tai osa siitä näyttävä asetu-neen sille kannalle että lä-nnen työväestön ei tarvitsikaan olla edustettuna siinä pakkoin-pidettävässä työväestön edusta-jien kokouksessa Ottawaassa jossa tämä kaikkein tärkein kysymys tulee esille. British Columbia Federation of Laborin toim-pa-neva neuvosto on kuitenkin ase-masta selvillä ja tulee asettu-maan viimeisen edustajakokouk-sen päätöksen kannalle, jossa se-litetään:

"Että liitto tulee asettamaan kaikki voimansa jokaisen työvä-enluokan jäsenen puolustamiseksi joka vangitaan registreeraut-misen tai asevelvollisuuspakon vastustamisesta;

"että liitto asettaa liikkeelle kaikki voimansa vastustukseen pakollista asevelvollisuutta tai pakollista teollisuuspalvelusta."

"Voitakseen toteuttaa jäsenis-tön toivomukset sellaisina kuin ne lausuttin julki edustajien kautta viime tammikuulla Re-velstokessa pidetyssä edustaja-kokouksessa, tulee toimeenpan-eva neuvosto tulevalle viikolla (kesäk. ensimmäisellä) julkaise-maan ohjeet joiden mukaan tä-män maakunnan unionistit voi-vat menetellä asevelvollisuuspa-ko vastustaessaan."

Mitähän jos täälläkin A. F. of Laborin taholta olisi asetettu sa-manlaiselle selvittäjaiselle luok-kakatsomukselle, jos ammatilii-tot olisivat asettuneet yhtä pyr-källe kannalle kuin sosialistipu-luekin? * * *

sen johdosta kirjoittaa lehti o-masta puolestaan seuraavaa: "Ylläoleva B. C. Federation of Laborin sihteri-rahastonhoi-tajan, A. S. Wellsin lausunto on kyllin selvä ja suora poistaakseen kaikki epäilykset sen suhteen mille kannalle järjestynyt työvä-estö on jo asettunut kautta Cana-dan. Kysymys asevelvollisuus-pakon asettamisesta tämän maan kansan niskoille on yksi niitä ky-symyksiä jotka vaativat kylmää ja vakavaa harkintaa niiden ta-holta, joiden osaksi se tulee, jos se tulisi toteutetuksi. Pakol-linen asevelvollisuus on ies, mi-päitä raskain ja hirvein, kuten jokaisen militaristisen kirouksen alla huokavaan kansan historia riit-tävästi osoittaa. Mutta tämän kansaa kohtavaan militaristisen kirouksen uhkaavien kauhujen tunnetuksi tekeminen sellaiselle kannelle joka pääsäällisesti on kansanvaltaista pitkäaikaisen ta-pojen ja opetuksen perusteella, ei käy pänsä hysteerisen mah-tailun ja sokean ja harkitsemat-toman "potkinnan" kautta. Tämä tilanne vaatii kaikkien järvevä ajatteleja ja päättävää yhteistoi-mintaa niiden suunnitelmien mu-kaan joita tämän kysymyksen selvittäjainen käsitys edellyttää."

Syytettiin asevelvollisuuden vastustajien sakalaismielisyysdes-tä vastaa lehti seuraavalla sat-tuvalla tavalla: "Despotismin ja itsevaltiuden nuorentuminen missä maassa hyvänsä merkitsee Keski-Euroopan hunnailisuuden voittoa, siitäkiä huolimatta että "urhokkaat" lii-tolaiset jotka taistelevat "kan-sanvaltaisuuden ja vapauden" puolesta, voitvaisivat ja kukistai-sivat ne kokonaan. Pakollisen asevelvollisuuden käytäntönot-taminen Englannissa oli voitto

Edelläolevan Wellsin julistuk-